

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ / Η ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ / Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΟΡΦΩΣΗΣ

1. Ποιες τρεις μεγάλες κοινωνικές ομάδες αποτέλεσαν τον πληθυσμό της Αθήνας κατά τον 5^ο αιώνα;

Αθηναίοι Πολίτες (= όσοι κατάγονταν από Αθηναίο πατέρα και μητέρα)	Μετοίκοι (=πολίτες άλλων ελληνικών πόλεων)	Δούλοι (= αιχμάλωτοι πολέμου, από δουλοπάζαρα ή ήταν παιδιά δούλων)
Κυρίαρχη δύναμη στην πόλη	Είχαν εγκατασταθεί στην Αθήνα, γιατί τους προσέλκυσε η οικονομική της ανάπτυξη	Αποτελούσαν την πλειονότητα του αθηναϊκού λαού. Την εποχή του Περικλή κατοικούσαν στην Αθήνα περίπου 200.000 δούλοι.
Από αυτούς πήγαζε η εξουσία	Κύρια ασχολία = το εμπόριο	Κάποιοι εργάζονταν ως υπηρέτες στα αθηναϊκά σπίτια ή τους αγρούς
Μόνο αυτή είχαν δικαίωμα συμμετοχής στην Εκκλησία του Δήμου	Μετοίκιον = ο ειδικός φόρος που πλήρωναν για να μένουν ανεμπόδιστα στην Αθήνα	Κάποιοι υπηρετούσαν σε κρατικές υπηρεσίες ως δεσμοφύλακες, λογιστές, αστυνόμοι ή εργάτες
Είχαν τα ίδια δικαιώματα απέναντι στους νόμους	Δεν είχαν πολιτικά δικαιώματα	Οι μορφωμένοι δούλοι ήταν παιδαγωγοί σε σπίτια πλούσιων Αθηναίων
	Δραστηριότητα: μελετήστε την πηγή που υπάρχει στη σελίδα 75 και αφορά τους μετοίκους και αναφερθείτε στο αντίστοιχο φαινόμενο που επικρατεί στις μέρες μας.	

2. Ποια ήταν η θέση της γυναίκας και του άντρα στην αθηναϊκή κοινωνία;

Γυναίκα στη αθηναϊκή κοινωνία	Παρέμενε στο σπίτι (τις περισσότερες ώρες τις περνούσε στο γυναικωνίτη)
	Σπάνια έβγαινε μόνη της
	Το μοναδικό αξίωμα που μπορούσε να αναλάβει = αυτό της ιέρειας
	Δεν έπαιρνε μέρος στη δημόσια ζωή
	Ασχολιόταν με τις οικιακές εργασίες
	Επέβλεπε τους δούλους
	Φρόντιζε τον καλλωπισμό της

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ / Η ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ / Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΟΡΦΩΣΗΣ

	Υφαινε
	Ανέτρεφε τα παιδιά
https://www.youtube.com/watch?v=ggMLj9r1Ktc&t=51s	
Δραστηριότητα: συγκρίνετε τη θέση της γυναίκας στην Αρχαία Ελλάδα με τη θέση της στη σύγχρονη Ελλάδα, αφού μελετήσετε και το παράθεμα στη σελίδα 76 του σχολικού βιβλίου	
Άντρας στην αθηναϊκή κοινωνία	Συνήθως περνάει το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας έξω από το σπίτι
	Συχνάζει στα γυμναστήρια, στα δημόσια λουτρά, στα κουρεία, όπου συζητά διάφορα θέματα
	Συμμετέχει στα κοινά και παίρνει μέρος στις συνεδριάσεις της Εκκλησίας του Δήμου
	Οργανώνει το βράδυ συμπόσια με τους φίλους του και συζητούσαν για φιλοσοφία και τέχνη
Τα παιδιά στην αθηναϊκή κοινωνία	Τα κορίτσια έμεναν σπίτι και μάθαιναν από τη μητέρα οικιακές εργασίες
	Τα αγόρια από την ηλικία των 7 ετών στέλνονταν σε ιδιωτικά σχολεία για να μορφωθούν.
Η μόρφωση των παιδιών	<ol style="list-style-type: none"> 1. Παιδαγωγός = μορφωμένος δούλος, που βοηθά στο σπίτι το αγόρι στην εκμάθηση των μαθημάτων και το συνοδεύει στο σχολείο 2. Γραμματιστής = διδάσκει γραφή, ανάγνωση και κατανόηση ομηρικών επών 3. Κιθαριστής = διδάσκει μουσική 4. Παιδοτρίβης = ο γυμναστής 5. Σοφιστές = μορφωμένοι άνθρωποι που δίδασκαν ρητορική (τέχνη ορθής έκφρασης και πειθούς) τα παιδιά των πλούσιων Αθηναίων (εφηβική ηλικία) με υψηλή αμοιβή. Ερχόταν στην Αθήνα από διάφορα μέρη της Ελλάδος.
Τον έφηβο Αθηναίο όμως τον βοηθούσε και το γενικότερο κλίμα που είχε διαμορφωθεί στην Αθήνα. Ο Θουκυδίδης την αποκαλεί Ελλάδος παιδείουσιν (πνευματικό και καλλιτεχνικό κέντρο του ελληνισμού)	
Τροφή και ενδύματα	Η τροφή ήταν λιτή (λαχανικά, ελιές, παστά ψάρια και σπάνια κρέας.
	Η ενδυμασία ήταν κομψή. Το βασικό ένδυμα ήταν ο χιτώνας. Πάνω από τον χιτώνα τυλιγόταν το ιμάτιο (κατασκευασμένο από ζεστό, μάλλινο ύφασμα). Φορούσαν σανδάλια στα πόδια.
	Οι πλούσιες Αθηναίες φορούσαν και κοσμήματα

3. Τι γνωρίζετε για την εργασία των Αθηναίων;

Αθηναίοι αγρότες	Εργαστήρια	Εμπόριο	Διανοήση
Αποτελούν την πλειονότητα του πληθυσμού. Έχουν μικρή ιδιοκτησία και καλλιεργούν τα χωράφια τους με τη βοήθεια των δούλων.	Οι πολυάριθμοι τεχνίτες ζουν κυρίως στην πόλη και εργάζονται σε μικρά εργαστήρια, τα οποία είναι ανοιχτά για να βλέπει ο κόσμος πώς εργάζονται. Ανάλογα με το είδος που κατασκευάζουν είναι συγκεντρωμένα σε μια περιοχή (πχ οι αγγειοπλάστες βρίσκονται στην περιοχή του Κεραμεικού)	Εισάγονται τρόφιμα και πρώτες ύλες (δέρματα, ξυλεία, μέταλλα). Εξάγονται υφάσματα, όπλα, κατεργασμένα δέρματα, αγγεία και έπιπλα στη Μεσόγειο.	Καλλιτέχνες, διανοούμενοι και πολιτικοί

Οι γιορτές στην Αρχαία Αθήνα			
Παναθήναια = η λαμπρότερη γιορτή	Μεγάλα ή εν άσσει Διονύσια	Ανθεστήρια	Ελευσίνα
Τελούνταν κάθε 4 χρόνια προς τιμήν της Αθηνάς	Τελούνταν προς τιμήν του Διονύσου και κρατούσε πολλές μέρες	Αφιερωμένη στο θεό Διόνυσο, στην οποία δοκίμαζαν το νέο κρασί	Αφιερωμένη στη Δήμητρα και στην κόρη της Περσεφόνη.
https://parthenonfrieze.gr/?sn=0#/play/game10			

Διαδραστική άσκηση: <https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/istoria/a-5-4.htm>

<https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/istoria/a-5-5.htm>

Σταυρόλεξο: <https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/istoria/ask.Istorias/athina4-5.html>

Σωκράτης: https://www.youtube.com/watch?v=E9Jnk-ng_BQ&t=14s